

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij de volgende mededelingen vinden:

- f) Rapportage beleidsnota gezondheid 2022 (presentatie - met bijlagen voor de raadsleden)**
- f) Rapportage beleidsnota gezondheid 2022 (presentatie - met bijlagen voor de raadsleden)**

f) Rapportage beleidsnota gezondheid 2022 (presentatie - met bijlagen voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20220315_DO_Jaarrapport 2022 Beleidsnota Gezondheid.pdf

Rapport Beleidsnota Gezondheid 2022

7 maart 2023

Rudy Coddens

Schepen van Sociaal beleid, Armoedebestrijding, Gezondheid,
Zorg, Seniorenbeleid en Financiën
Stad Gent

gent:

Colofon

Stad Gent

Dienst Regie Gezondheid en Zorg, Departement Gezondheid en Zorg

Publicatiedatum

7 maart 2023

Contact

Leen Van Zele / Els Lecompte

Leen.vanzele@stad.gent ; els.lecompte@stad.gent

Postadres

Stad Gent – Dienst Regie Gezondheid en Zorg

Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent

Bezoekadres

Sint-Martensstraat 13, 9000 Gent

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Het versterken van de gezondheidsvaardigheden	5
2.1. Laagdrempelig preventie-aanbod	5
2.2. Subsidies voor gezondheidspromotie	6
2.3. Het ondersteunen van hulpverleners om de gezondheidsvaardigheden van Gentenaars te versterken	7
3. Het verhogen van de toegankelijkheid van de Gentse gezondheidszorg	8
4. Het verbeteren van de mondzorg	9
5. Het versterken van de geestelijke gezondheid	10
5.1. Het versterken van de mentale veerkracht	10
5.2. Het verhogen van de toegankelijkheid van geestelijke gezondheidszorg	11
6. Gecoördineerde aanpak van gezondheidsrisico's	13
6.1. Aanpak Covid-19	13
6.2. Aanpak Oekraïne crisis	13
6.3. Aanpak scabiës	14
6.4. Preventie van CO-vergiftigingen	14

1. Inleiding

Om een goed gezondheidsbeleid te kunnen voeren, hebben we nood aan data, een goed netwerk en engagement van de partners. Vanuit de Dienst Regie Gezondheid en Zorg zetten we daarom een aantal beleidsinstrumenten in om de regie over een lokaal gezondheidsbeleid te kunnen voeren.

- Samen met de Dienst Data en Informatie van stad Gent maakten we in 2022 een hernieuwd **dashboard gezondheid** dat Gentse gezondheidsdata en rapporteren bundelt en ontsluit voor de Gentse hulpverleners. Het dashboard draagt bij aan een data gedreven gezondheidsbeleid.
- Naast kwantitatieve data houden we via de werkgroep toegankelijkheid en de signalenprocedure (Eerstelijnszone Gent en Lokaal Sociaal Beleid) een vinger aan de pols rond knelpunten die kwetsbare doelgroepen ervaren in de toegankelijkheid van gezondheidszorg. Via een gecoördineerde aanpak van deze **signalen** proberen we oplossingen te formuleren.
- Naast kwantitatieve en kwalitatieve data, wordt het gezondheidsbeleid gevoed door de ervaring en expertise van gezondheids- en welzijnspartners. Na een tijdelijke pauze omwille van de uitbraak van Covid-19, startte de **Gezondheidsraad** in november 2022 terug op. Deze stedelijke adviesraad heeft als doel om onderbouwde adviezen te geven rond het Gentse gezondheidsbeleid en zo de gezondheid van de Gentenaars, met focus op de meest kwetsbaren, te verbeteren.
- Daarnaast betrekken we het ruime **netwerk** aan gezondheids-, welzijnsactoren en het sociale middenveld actief in werkgroepen zoals het netwerk gezondheids promotie, de stuurgroep mondzorg, de werkgroep toegankelijkheid enz. Wij nemen zelf ook een actieve rol op in verschillende netwerkoverleggen, zoals de zorgraad van Eerstelijnszone Gent, de beleidsgroep gezin, het gezondheidsoverleg tussen de Vlaamse centrumsteden, enz.
- Onze dienst zette ook in 2022 in op **subsidiëring** van heel wat Gentse organisaties zoals de wijkgezondheidscentra, Huisartsenvereniging Gent, Logo Gezond+, Pasop vzw, De Sloep vzw, Eerstelijnszone Gent vzw, Topunt vzw, CEMOB, mondzorgcentrum Nieuw Gent, de Herstelacademie, Overkop, Tejo Gent, Karus, PC Sleidinge, CGG Adentro en CAW. Op die manier kunnen deze organisaties deelaspecten van het gezondheidsbeleid vanuit hun expertise uitvoeren.

Korte leeswijzer:

Binnen het Gentse gezondheidsbeleid wordt gewerkt aan 2 belangrijke pijlers, met name **preventie** (gezondheids promotie / versterken gezondheidsvaardigheden) en het **verhogen van de toegankelijkheid van gezondheidszorg**. In deze legislatuur 2019-2025 werden heel wat extra middelen ingezet voor 2 specifieke thema's: **mondzorg** en **geestelijke gezondheid**. Deze thema's worden daarom ook apart uitgewerkt, maar volgen qua aanpak ook de 2 pijlers van preventie en toegankelijkheid.

Tenslotte werd nog een nieuw thema toegevoegd: de **aanpak van gezondheidscrisissen**. Deze legislatuur zal gekenmerkt worden door een veelheid aan crisissen door de Covid-19 pandemie en de oorlog in Oekraïne, met daaraan gekoppeld de energiecrisis en de inflatie.

2. Het versterken van de gezondheidsvaardigheden

2.1. Laagdrempelig preventie-aanbod

- Het **Netwerk Gezondheids promotie** (NGP) zorgt sinds 2014 voor een betere afstemming rond leefstijlprojecten en meer expertise-uitwisseling. Het netwerk kwam 5 maal samen in 2022 rond volgende thema's: mondzorg, rookstop, beweging, seksuele gezondheid, hittepreventie, geestelijke gezondheid en gezondheidsvaardigheden.
- Om **hulpverleners** te stimuleren tot meer **toeleiding van Gentenaars naar het laagdrempelig preventie-aanbod**, werkten Stad Gent en Logo Gezond+ in de schoot van het Netwerk Gezondheids promotie samen met Eerstelijnszone Gent aan volgende zaken:
 - een preventiekalender werd uitgewerkt om afspraken te maken rond communicatie van terugkerende preventie-thema's;
 - sinds november 2022 is er een vaste rubriek 'Gezond Leven Stimuleren' in de nieuwsbrief van Eerstelijnszone Gent;
 - er kwam een bundeling van laagdrempelig communicatiemateriaal die hulpverleners kunnen gebruiken om met Gentenaars in gesprek te gaan rond preventie;
 - een bundeling van het actuele laagdrempelig preventieaanbod in Gent via de webpagina <https://www.eerstelijnszone.be/gezond-leven-stimuleren-gent> die 1500 bezoekers had in 2022.

gent:

Kom naar de gezondheidsbabbel
OVER GEZONDE VOEDING EN BEWEGING

Gezond zijn... we willen het allemaal.
Wil je graag weten wat je allemaal kan doen om gezonder te worden?
Kom dan zeker naar deze gezondheidsbabbel, georganiseerd door
Zondag om 10:00 uur voor en Stad Gent.

Wanneer:

- Zaterdag 24 september van 14 uur tot 16 uur.
- Zaterdag 27 oktober van 14 uur tot 16 uur.
- Zaterdag 16 november van 14 uur tot 16 uur.

Waar: Miskree Katho Camil, Rietstraat 35, 9000 Gent

Inschrijven
Bekijk kalender
0477 10 62 29

Groeps cursus Rookstop
MA 1 MAA TOT MA 10 MEI
Stoppen met roken is altijd een goed idee, zeker in coronatijden. Een groeps cursus is vaak zeer efficiënt. Iedereen heeft hetzelfde doel voor ogen, er wordt gedeeld en gelachen, en de deelnemers vinden steun bij elkaar. Tijdens 8 opeenvolgende sessies, telkens op maandag van 18.30 tot 20 uur, helpt tabakoloog Luc Timmermans je van het roken af. De groeps cursus kost 48 euro. Mensen met een verhoogde tege- moetkoming of jongeren onder de 20 jaar betalen 24 euro. Als corona de fysieke groeps cursus verhindert, komt er een online alternatief.
+ www.go.stad.gent/stopmetroken
+ 09 210 10 10 (GentInfo)

gent:

Gezonde School Gent

Help je leerlingen
naar een gezonde toekomst!

- In 2022 werden 2 groeps cursussen **Rookstop** georganiseerd bestaande uit 8 wekelijkse sessies en een terugkoment. In totaal namen 42 personen eraan deel.
- Het project **Bewegen op Verwijzing** (www.stad.gent/bewegenopverwijzing) wordt sinds 2020 getrokken door de Dienst Regie Gezondheid en Zorg. Het doel is inactieve mensen en mensen met een gezondheidsrisico te helpen om meer te gaan bewegen via begeleiding door een BOV-coach en aan de hand van persoonlijk beweegplan. De Gentse BOV-coaches werken vanuit toegankelijke plaatsen (buurtcentrum, wijkgezondheidscentrum, lokaal dienstencentrum, ...) in de diverse Gentse wijken. Gent is sedert september '21 pilootregio 'brede doorverwijzing'. Daardoor kunnen naast (huis)artsen ook apothekers, diëtisten, kinesitherapeuten, maatschappelijk & sociaal werkers, psychologen en verpleegkundigen patiënten doorverwijzen

naar een BOV-coach. In 2022 werd het aantal BOV-coaches uitgebreid van 4 naar 7. In Gentbrugge werd een samenwerking opgestart met het Sportmedisch centrum Maria Middelaers. In 2022 werd 928 uur BOV-coaching gegeven aan een 400-tal Gentenaars. 40% van hen hebben een verhoogde tegemoetkoming.

- Om de gezondheidsvaardigheden van mensen met een migratieachtergrond te verhogen, worden **gezondheidsbabbels** georganiseerd in samenwerking met verenigingen of zelforganisaties van etnisch culturele minderheden. In 2022 is dit project van start gegaan en gingen 19 gezondheidsbabbels door over gezonde voeding en beweging, in gesprek met de gynaecoloog, mentale gezondheid en mantelzorg. Daarnaast werd op 2 iftar-maaltijden tijdens de ramadan een thematisch luik gekoppeld rond preventie van kanker (bevolkingsonderzoeken) en gezonde voeding.

2.2. Subsidies voor gezondheidspromotie

- Om **wijkgerichte gezondheidspromotie** te stimuleren subsidieert Stad Gent een halftijdse gezondheidspromotor in elk van de 11 wijkgezondheidscentra. De gezondheidspromotoren werken als referentiepunt gezondheid in de wijk vaak intensief samen met de wijkregisseur, scholen en verenigingen rond gezondheid in de wijk. Zij organiseerden in 2022 tal van preventieactiviteiten voor wijkbewoners zoals fietslessen, beweeglessen, interactiegroepen, ratatouille-sessies rond voeding en opvoeding voor kwetsbare jonge gezinnen, het spelen van het Wegwijs-spel, sensibilisering rond mondzorg, acties in de wachtzaal. In 2022 werd het Wegwijs spel vernieuwd. Het spel leert mensen op een eenvoudige én leuke manier waar ze terecht kunnen met hulpvragen rond gezondheid en welzijn. Het Wegwijsspel kreeg een nominatie voor de Wablief-prijs.
- Dankzij de samenwerkingsovereenkomst vanuit de Dienst Regie Gezondheid en Zorg en het Departement Onderwijs (Brede school) met Logo Gezond+ wordt er ingezet op het gezondheidsbeleid op school om te bouwen aan **gezonde scholen**. Er werden 10 scholen uit de brede schoolomgeving begeleid in 2022. Omwille van de hoge druk op de mentale gezondheid van leerlingen als gevolg van de Covid-pandemie werden in het kader van de 10-daagse van de Veerkracht extra gratis webinars voorzien voor leerkrachten. Deze webinars (lichaamstevredenheid, 'Start met Cirkelen' rond conflicthantering in de klas en 'Samen voor Meer Geluk') boden leerkrachten meer inzicht en tools rond mentale gezondheid:.
- Om de gezondheidsvaardigheden van de Gentse **sekswerkers** te versterken, ontvangt **vzw Pasop** een subsidie van Stad Gent. Pasop zet in op het verhogen van de kennis over beroepsgebonden risico's, preventie en toeleiding naar de eerstelijnsgezondheidszorg. In 2021 werden 202 sekswerkers bereikt door het medisch team. Dit ligt lager dan de vorige jaren omwille van de sluiting van de sector door Covid-19.

- Om de gezondheidsvaardigheden van **kwetsbare gezinnen** te versterken, ontvangt vzw **De Sloep** een subsidie van Stad Gent. De Sloep vzw capteert via hun laagdrempelig onthaal en de gezinsbegeleiding vragen die gezinnen hebben mbt gezondheid. Zij werken via groepsessies aan gezondheid binnen de 2-maandelijks moedergroep, de maandelijkse vadergroep, de wekelijkse sportsessie voor vrouwen en kinderen, de santé-sessies en de reeks babybabbels. Daarnaast werkten zij samen met onze dienst in het kader van de tandzorgzittingen, Mind Spring voor Afghaanse en Ghanese vrouwen en een reeks rond veerkrachtig ouderschap na scheiding.

2.3. Het ondersteunen van hulpverleners om de gezondheidsvaardigheden van Gentenaars te versterken

- Het VVSG project rond het **versterken van gezondheidsvaardigheden** (jan 2020 – maart 2022) werd in 2022 afgerond en positief geëvalueerd. In 2022 werden 7 trainingen georganiseerd voor zorg- en hulpverleners rond het versterken van gezondheidsvaardigheden, motiverende gespreksvoering, het oefenen met de terugvraagmethode en helder communiceren met anderstalige patiënten. Alle info voor hulpverleners werd gebundeld op de webpagina <https://www.eerstelijnszone.be/gezondheidsvaardigheden>.
- In 2022 werd ons projectvoorstel '**Gentse gezondheidsvaardige eerstelijnsorganisaties**' binnen een oproep van de Koning Boudewijnstichting goedgekeurd. Voor de uitvoering van het project (juli 2022 – dec 2023) ontvangen we 75.000 euro. Er werden 8 eerstelijnsorganisaties geselecteerd. Zij legden de test van Pharos af om zicht te krijgen op hoe gezondheidsvaardig hun organisatie is. Op basis daarvan werd een trainingsaanbod op maat samengesteld, die gegeven zullen worden door organisaties zoals Ligo, In-Gent, Wablieft, HivSet, het Instituut Gezond Leven en Pharos.

Gezond Leven Stimuleren in Gent

- [Wat doet Eerstelijnszone Gent](#)
- [Gezondheids- en welzijnsbevordering](#)
 - [Gezond Leven Stimuleren](#)
 - [Gezondheidsvaardigheden](#)
 - [Gezondheidsguiden](#)
 - [Netwerk Gezondheidspromotie](#)
- [Doelgerichte zorg](#)
- [Toegankelijkheid](#)
- [Interprofessionele en intersectorale samenwerking en](#)

"Meer inzetten op preventie, levert een grote gezondheidswinst op.

Ben jij een **hulpverlener**? Ben je op zoek naar het **Gentse preventieaanbod**? Deze pagina zet je op weg. Per thema vind je achtergrondinformatie, het aanbod en interessante websites. Hier kan je meer lezen over [waarom preventie binnen de zorg zo belangrijk is](#)."

Gezonde voeding

[Lees meer](#)

Fysieke activiteit

[Lees meer](#)

Rookstopbegeleiding

[Lees meer](#)

3. Het verhogen van de toegankelijkheid van de Gentse gezondheidszorg

- We brengen **knelpunten en hiaten rond de toegankelijkheid en het aanbod van de Gentse gezondheidszorg** in kaart. We gaan hierrond in gesprek met de gezondheids- en welzijnssector en signaleren de noden bij bovenlokale overheden. De werkgroep toegankelijke gezondheidszorg kwam 3 keer samen in 2022 en maakte werk van 2 grote signalen: 1) de aanvraag zorgtoeslag schiet zijn doel voorbij bij kwetsbare gezinnen en 2) Gentenaars en hulpverleners botsen op lange wachttijden bij de ziekenfondsen. Vanuit geestelijke gezondheid werd oa via het Nogggg (netwerk-overleg geestelijke gezondheid groot Gent) de afwezigheid van outreachende geestelijke gezondheidszorg voor 65+ers op de politieke agenda gezet, wat leidde tot uitbreiding van de middelen van de Mobil teams en inclusie van kwetsbare ouderen in hun doelgroep.
- Sinds 2019 worden vrijwillige **gezondheidsguiden** ingezet om de brug te leggen tussen de kwetsbare Gentenaar en de gezondheids- en welzijnszorg. Ze werken drempels weg door een luisterend oor te bieden, vertrouwen te creëren, informatie te geven, helpen herinneren aan afspraken, begeleiden naar afspraken of helpen begrijpen en vertalen van informatie. In 2022 waren 35 gezondheidsguiden actief. Zij kregen allen een opleiding en worden gecoacht in hun opdrachten. De Gentse organisaties deden 140 aanvragen om een gezondheidsgids in te schakelen. De gezondheidsgidsen hielpen zo 130 personen/gezinnen met in totaal 830 contacten (begeleidingen, wandelingen, huisbezoeken, telefoongesprekken). Er is op regelmatige basis afstemming met de coördinator van het federale project die 6 community health workers inzet in Gent.
- Om informatieve drempels weg te werken, werd de brochure **“Wegwijs in gezondheidszorg”** herwerkt naar heldere fiches. Deze worden in 2023 vertaald en verspreid naar de hulpverleners.
- Om taaldrempels weg te werken, konden gezondheidsorganisaties ook in 2022 terug rekenen op een deel van het contingent **sociaal tolken van In-Gent**. In-Gent ging aan de slag met een lerend netwerk voor kleinere gezondheidsorganisaties om te werken aan een taalbeleid binnen de organisatie. De projectgroep maakte in functie van de stuurgroep een evaluatie op van het gebruik van de sociaal tolken via bevragingen van de afnemers en een focusgroep.

4. Het verbeteren van de mondzorg

- De **stuurgroep Mondzorg** kwam 3 keer samen om alle acties in 2022 rond mondzorg samen vorm te geven.
- Naar jaarlijkse gewoonte ging er in maart 2022 extra aandacht naar mondzorg in de “**Maand van de Tand**”. De campagne voor jonge kinderen (DJ Tuub) met een bijpassend poetslied kon rekenen op veel succes bij kleuters en hun ouders en begeleiders. Stad Gent stelde sensibiliseringsmateriaal en een 6000-tal poetspakketjes ter beschikking van de partners. Kind & Gezin, de 3 CLB's, de 11 wijkgezondheidscentra, vzw Jong, vzw De Tinten, etc organiseerden sensibiliseringsacties naar hun doelgroep om vooral kinderen en hun ouders te motiveren tot een goede mondhygiëne.
- Het project **Generatie Gaatjesvrij** (convenant met TOPunt vzw) organiseerde in 7 wijken, die laag scoren op tandartsbezoek, gratis tandcontroles voor kinderen tussen 2 en 4 jaar. Deze gingen in 5 wijken door in de consultatiebureaus van Kind en Gezin. In 2 wijken (Rabot en Muide) waar geen consultatiebureau is, ging dit door in het wijkgezondheidscentrum en scholen of kinderopvang. De controles werden uitgevoerd door studenten mondzorg of vrijwillige tandartsen. In 2022 werden 548 kinderen gescreend. Uit een steekproef blijkt dat 21% van de deelnemers opgroeit in armoede (volgens de indicatoren van Kind en Gezin). Kinderen met tandplaque of tandbederf werden verder opgevolgd. Voor 28% van de kinderen maakte de ouder zelf een afspraak, voor 13% maakte een hulpverlener (mondzorgcoach,...) een afspraak, 24% neemt zich voor om zelf een afspraak te maken, 4% heeft twijfels (angst,...) en 30% was helaas niet meer bereikbaar.
- Sinds 2021 werken 2 halftijdse **mondhygiënist**en aan een wijkgerichte aanpak rond mondzorg in Ledeberg en Nieuw Gent (convenanten met CEMOB en mondzorgcentrum Nieuw Gent). Zij organiseren o.a. vormingen rond mondzorg voor de wijkpartners, voeren preventieve screenings uit bij kinderen in samenwerking met Generatie Gaatjesvrij en leiden toe naar de tandartspraktijk.
- In 2022 kregen medewerkers van 4 Gentse **woonzorgcentra** dankzij de Artevelde Hogeschool vormingen rond mondzorg. Daarnaast gingen in 2 woonzorgcentra (OCMW) stagiairs van de bachelor mondzorg aan de slag met screenings. In november 2022 ging er een terugkomdag door voor deze 6 woonzorgcentra om ervaringen uit te wisselen rond mondzorg voor 80-plussers.

5. Het versterken van de geestelijke gezondheid

5.1. Het versterken van de mentale veerkracht

- Om de **mentale veerkracht van de Gentse kinderen en jongeren** te versterken, werken we samen met een ruim netwerk aan partners. Een greep uit een aantal activiteiten van 2022:
 - Een programma rond sociaal-emotioneel leren bij het jonge kind via samenwerking met het netwerk Huis van het Kind.
 - 3 extra webinars rond mentaal welzijn voor leerkrachten binnen Gezonde School.
 - De expo 'We(l)zijn Jong!' van vzw Tejo voor scholen en gezinnen.
 - De 'vallen opstaan en weer doorgaan-dag' van Overkop en Litterateurs vzw tijdens de 10-daagse voor meer dan 100 jongeren.
 - Samenwerking binnen het consortium 'Student in Warme Stad' rond het groepsaanbod voor alle studenten, sensibilisering rond mentale veerkracht en bekendmaking van de KLIK-app. Het aanbod werd bekend gemaakt via ContentInGent.be.
 - Een subsidie voor de opstart van vzw Litterateurs, een online community voor en door jongeren, die via storytelling (psychische) kwetsbaarheid bespreekbaar maken en waar jongeren informatie vinden rond hulpverlening.
- Stad Gent organiseerde samen met meer dan 35 partners een 60-tal activiteiten binnen de **10-daagse van de veerkracht**. Meer dan 1250 Gentenaars namen deel aan opendeurdagen, lezingen en psycho-educatieve sessies. Onderwijs zette extra in op communicatie naar ouders en dankzij de samenwerking met 'Onbespreekbaar' kon ook een groter jonger publiek bereikt worden. De communicatiecampagne zorgde voor de slogan 'Met mij? Goed ... dat je 't vraagt' in het straatbeeld. Daarnaast werd voor het eerst een inhoudelijke brochure verspreid met artikels over veerkracht, testimonials, partners in de kijker en enkele activiteiten die werden uitgelicht.
- In navolging van de 10-daagse zet de Stad in op het voorzien van voldoende **laagdrempelig psycho-educatief aanbod** in Gent:
 - het psycho-educatief aanbod wordt gebundeld en ontsloten voor de Gentenaars via de webpagina <https://stad.gent/veerkrachtcursussen>. 2 keer per jaar wordt ook een programmabrochure opgemaakt die wordt verspreid over 150 vindplaatsen in Gent.
 - De Discovery Colleges gingen in 2022 van start. Dat is een samenwerkingsverband van partners uit de geestelijke gezondheidszorg en jeugd(welzijns)werk. Op 16 februari vond de kick-off plaats en in 2022 gingen in totaal 6 reeksen of workshops door met psycho-educatief aanbod voor jongeren.
 - Om laagdrempelig preventief en herstelgericht psycho-educatief aanbod op maat te voorzien op verschillende locaties, ontvangen de HerstelAcademie Gent en The Human Link een subsidie van Stad Gent. In 2022 organiseerde de HerstelAcademie 22 cursussen, 5 workshops en 4 infosessies voor een 200-tal Gentenaars en The Human Link 9 cursussen voor een 70-tal Gentenaars.
 - Om het groepsgericht psycho-educatief programma Mind Spring voor asielzoekers, vluchtelingen en mensen met een migratieachtergrond te voorzien, ontvangt CAW Oost-Vlaanderen een subsidie van Stad Gent. Mind Spring legt de focus op krachtgericht werken, omgaan met stress en beginnende trauma-verwerking. De Mind Spring cursussen worden aangeboden op maat van de doelgroep. Per jaar worden minstens 20 reeksen Mind Spring (8-13 jaar, 14-18 jaar, 18+) voor vluchtelingen georganiseerd, 3 korte reeksen voor personen met een migratieachtergrond en 3 workshops voor hulpverleners, leerkrachten en andere doorverwijzers.

- Om het bestaande aanbod en de inzet op **eenzaamheid** te versterken en om hiaten te dichten, werd in 2022 ingezet op:
 - het versterken van vrijwilligers in het herkennen van en omgaan met eenzaamheid. Er werd communicatiemateriaal ontwikkeld en een vorming werd uitgewerkt en uitgetest. 120 vrijwilligers uit 8 verschillende organisaties volgden in 2022 de vorming.
 - een inspiratiedag in juni rond eenzaamheid in het S.M.A.K. voor een 80-tal aanwezigen uit diensten en organisaties uit het Gentse middenveld.
 - 2 psycho-educatieve cursussen rond eenzaamheid, die via The Human Link werden aangeboden aan volwassen Gentenaars.
 - Een convenant werd voorbereid om KrachtVeer uit Antwerpen vanaf 2023 ook in Gent uit te rollen via 5 trajecten (reeksen van telkens 10 workshops voor 15 buurtbewoners).

5.2. Het verhogen van de toegankelijkheid van geestelijke gezondheidszorg

- In de nasleep van de Covid-19 crisis kwamen vijf extra psychologen in dienst van 2021 tot 2023. 4 van hen werken als **relancepsychologen** binnen Gentse organisaties die meer kwetsbare burgers bereiken. Een vijfde psycholoog versterkte de psychologische hulp voor cliënten van de Sociale Dienst. In 2021 en 2022 werd ook tijdelijk het intake en testteam van de psychologische dienst versterkt met 1 psychologisch consulent zodat OCMW-cliënten sneller de eerste psychologische zorg konden krijgen. In totaal (de psychologische dienst + de relancepsychologen) kregen 2260 mensen in 2022 een vorm van psychologische ondersteuning. 378 begeleide mensen kregen psychologische begeleiding met tolk, een kwart is jonger dan 24 jaar en de helft van de begeleide mensen is niet in België geboren.
- In 2022 zorgde de **conventie Eerstelijnspsychologische zorg** voor een aanzienlijke verhoging van de capaciteit laagdrempelige psychologische hulpverlening naar verschillende doelgroepen (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) en via verschillende methodieken (individueel aanbod eerstelijnspsychologen, gespecialiseerde zorg en groepsaanbod psycho-educatie). Via de conventie kunnen zo voor kinderen en jongeren 159 eerstelijnsessies per week voorzien worden en 130 voor gespecialiseerde zorg. Voor volwassenen gaat het over 341 eerstelijnsessies en 238 sessies gespecialiseerde zorg. Samen met de partners van het Pakt/Radar en ELZ Gent proberen we het aanbod aan eerstelijnspsychologische zorg zo duidelijk mogelijk te ontsluiten voor de Gentenaars en de hulpverleners.

- Om de drempels naar psychologische hulp voor **jongeren** te verlagen, ontvangen **vzw Tejo en Overkop** een subsidie van Stad Gent. Het project Pont-On binnen Overkop versterkt oa jeugd(welzijns)werkers in het omgaan met mentaal welzijn. Vzw Tejo kreeg in 2022 een extra financiële incentive via relancemiddelen, wegens een sterk stijgende vraag naar individuele hulpverlening voor jongeren.
- Om psychologische begeleiding voor **vluchtelingen** te voorzien, ontvangt **CGG Adentro** een subsidie van Stad Gent. In 2022 werden 81 cliënten begeleid met een individuele traumagerichte behandeling op maat. Daarnaast organiseert CGG Adentro maandelijks een netwerktafel waar Gentse organisaties samen zoeken naar gepaste hulpverleningstrajecten voor vluchtelingen die niet de juiste zorg vinden.
- Om de drempels naar psychologische hulp in **4 wijken** te verlagen, ontvangt **vzw Eerstelijnszone Gent** sinds 2021 een subsidie van Stad Gent. 2 **eerstelijnsnetwerkers geestelijke gezondheid** zijn in dit kader actief in de wijken Ledeberg, Bloemekeswijk, Sluizeken-Tolhuis-Ham en Muide-Meulestede Afrikalaan. Zij zetten in op het ondersteunen van wijkpartners en organiseren waar nodig psycho-educatieve sessies op maat van de wijk. Daarnaast zetten ze in op kwartiermaken en organiseren in samenwerking met wijkpartners ontmoetingsactiviteiten voor psychisch kwetsbare buurtbewoners.
- Aanvullend op de vindplaatsgerichte werking van de MOBIL teams van Het Pakt, voorziet Stad Gent subsidies voor **wijkgerichte mobiele werkers geestelijke gezondheid**. De 3 mobiele werkers in de wijken Nieuw Gent, Rabot en Watersportbaan worden ervaren als een onmisbare schakel in de wijknetwerken. Ze gaan outreachend en actief op zoek naar kwetsbare mensen onder de zorgradar en ondersteunen wijkpartners in het werken met mensen met een psychische kwetsbaarheid. Bij 53% werd een geslaagde brug gerealiseerd naar gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg en bij 43% werd ingezet op een betere inclusie van de cliënt in de buurt. Sinds 2021 is een extra (deeltijdse) mobiele werker actief in de binnenstad voor dak- en thuislozen. En in 2022 kon ook in de wijk Dampoort een extra mobiele werker starten dankzij subsidies van zorgzame buurten. In 2022 ondersteunden zij 390 individuele cliënten in de 4 wijken (cijfers binnenstad niet inbegrepen).
- Ism met vzw Psyche werd een train de trainers cursus **kwartiermaken en multilogems** georganiseerd voor de wijknetwerkers en mobiele werkers. Ook de werking van Poco-LoCo werd ondersteund: een inloopwerking voor mensen met een psychische kwetsbaarheid in Nieuw Gent.
- Ter ondersteuning van **mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA)** werd via de **netwerktafel AZIS+** (assertieve zorg in de samenleving) verder ingezet op een vangnet en advies team waar via outreaching, aanklampend werken en netwerkzorg gebouwd wordt aan zorg op maat. Daarnaast wordt in voorbereiding van het project **Robuust Wonen** gezocht naar gepaste methodieken voor individuele ondersteuning van bewoners, vb. proeftraject Open Dialogue.

6. Gecoördineerde aanpak van gezondheidsrisico's

6.1. Aanpak Covid-19

- Het **Covid-team** dat sinds 2020 heel intensief overlegde rond de aanpak van Covid-19 (beschermingsmateriaal, testcapaciteit, quarantainecoaching, contacttracing, vaccinatie), hield eind augustus 2022 op te bestaan.
- De coördinatie van de **vaccinatiecampagne** werd getrokken door Stad Gent in samenwerking met Eerstelijnszone Gent.
 - Niet alleen werd in 2022 28% van de 5-11 jarigen voor het eerst gevaccineerd, ook 64% van de Gentenaars kreeg een 1^e booster (najaar 2021 – voorjaar 2022) en 38% kreeg een 2^e booster (najaar).
 - Om kwetsbare doelgroepen beter te bereiken werd via “Prik & Go” ingezet op booster-vaccinaties op 14 verschillende locaties, waaronder de kwetsbare wijken.
 - 76% van de 80-plussers kreeg in het voorjaar van 2022 hun 2^e booster of de zogenaamde lentebooster in het woonzorgcentrum, thuis via de mobiele vaccinaties of in het Vaccinatiecentrum Flanders Expo.
 - Een kleinschalig vaccinatiepunt in de Huisartsenwachtpost UZ Gent werd opgestart in mei. Hierbij namen ELZ Gent en Stad Gent de Huisartsenvereniging Gent onder de arm om hen te ondersteunen bij de operationele uitwerking en ter voorbereiding van de latere inkanteling in de eerstelijns. Het vaccinatiepunt ging open in 3 periodes; nl. mei, eind juni-augustus en november-december.

6.2. Aanpak Oekraïne crisis

- Door de komst van de Oekraïense nieuwkomers (eind dec 2022: 1237) nam onze dienst sinds februari deel aan de werkgroep “Welzijn en Gezondheid” en faciliteerde de deelname vanuit de Huisartsenvereniging Gent en Eerstelijnszone Gent. Om **gezondheidsrisico's** te beperken werden er vooral afspraken gemaakt met de reguliere zorgaanbieders rond basis- en Covid-vaccinatie, TBC-screening, toeleiding naar het regulier zorgaanbod en psychologische begeleiding.
- Op 4 april startte een **medisch zorgpunt** op Campus Prins Filip. Oekraïense nieuwkomers konden er langsgaan bij een verpleegkundige voor een medische intake. Er werd een medisch dossier aangemaakt en nieuwkomers werden gekoppeld aan een huisarts dichtbij hun (tijdelijke) verblijfplaats. Omwille van de lage opkomst, de beheersbaarheid binnen het reguliere circuit, de onduidelijkheid vanuit Vlaanderen over de opdracht en financiering van de huisartsenkringen werd de werking van het zorgpunt na 4 weken stopgezet.
- Op 13 juni werd een virtueel zorgpunt opgestart in de schoot van de Huisartsenvereniging Gent en kon op doorverwijzing van een huisarts beroep gedaan worden op een **gezondheidscoach** die Oekraïense nieuwkomers kon informeren rond gezondheid. Dit werd stopgezet begin september omwille van de minimale vraag uit de huisartsen en de stopzetting van financiering door de Vlaamse overheid.
- Eind 2022 startte het Agentschap Zorg en Gezondheid zelf een mobiel vaccinatieteam op. De concrete uitwerking en acties worden verdergezet in 2023.

6.3. Aanpak scabiës

- De Dienst Regie Gezondheid en Zorg ging aan de slag met het **signaal dat er meer scabiës-besmettingen zouden zijn in Gent**. In overleg met het Agentschap Zorg en Gezondheid, huisartsen, apothekers, wijkgezondheidscentra, de centra voor leerlingenbegeleiding en de diensten dermatologie van AZ Jan Palfijn en AZ Sint-Lucas, kwamen we tot de vaststelling op basis van lokale data dat er wel degelijk sprake is van een stijging van het aantal scabiës besmettingen. Bij een deel daarvan gaat het over een herbesmetting. Als de behandeling bvb. niet optimaal is verlopen, kan er resistentie optreden en moet voor een andere aanpak gekozen worden.
- Het Agentschap Zorg en Gezondheid werkt nu ism Domus Medica aan **nieuwe richtlijnen** voor de huisartsen. Eénmaal deze rond zijn, zal stad Gent een webinar organiseren voor huisartsen en nieuw communicatiemateriaal met vertalingen ter beschikking stellen van de hulpverlening.
- Bij scabiës besmettingen bij **kwetsbare gezinnen**, blijft onze dienst instaan voor het voorzien van plastic hoezen voor zetels en matrassen, zakken voor kleding, jetons voor het wassen van kledij en waar mogelijk het voorzien van zalf.

6.4. Preventie van CO-vergiftigingen

- Door de energiecrisis zoeken mensen naar alternatieve verwarmingsbronnen (houtkachels, petroleumkachels, ...) die het risico op CO-vergiftiging enorm doen stijgen. Om de alertheid bij de hulpverleners te verhogen werd in november 2022 een **infomoment** georganiseerd met praktische informatie rond CO, hoe CO ontstaat, hoe je het kan voorkomen en wat je moet doen bij een vermoeden van CO-vergiftiging. Daarnaast werd hen laagdrempelig materiaal aangeboden die hen kan helpen om het gesprek te voeren met hun cliënt of patiënt. Communicatie werd verspreid naar het ruimere sociale middenveld en naar de hulpverleners in de eerstelijns via de Huisartsenvereniging Gent en Eerstelijnszone Gent.

f) Rapportage beleidsnota gezondheid 2022 (presentatie - met bijlagen voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20230315_PPT_Jaarrapport Beleidsnota Gezondheid 2022 OWP pdf.pdf

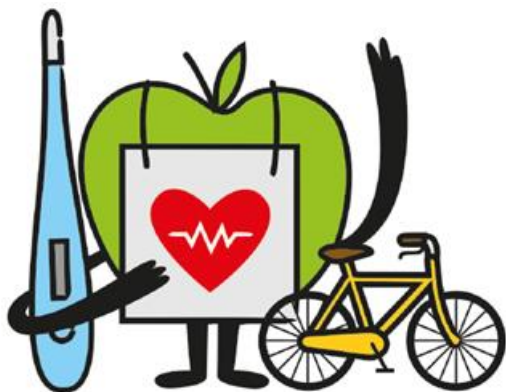

Jaarrapport Beleidsnota Gezondheid 2022

9 maart 2023

Beleidsnota Gezondheid 2020-2025: 4 speerpunten

1

Gezondheidsvaardigheden versterken

2

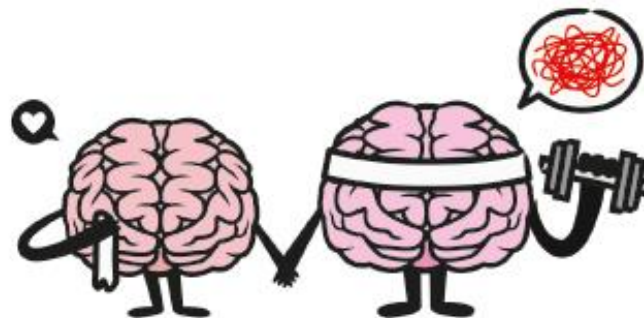
Toegankelijkheid van gezondheidszorg verhogen

3

Mondzorg verbeteren

4

Versterken van de mentale gezondheid

Gezondheidsvaardigheden versterken

Gezondheidsvaardigheden versterken / Inzetten op (wijkgerichte) gezondheids promotie en gezondheidsbeleid op school

Laagdrempelig preventieaanbod in kaart

- > Overzicht van het laagdrempelig preventieaanbod in Gent voor hulpverleners opdat zij meer inzetten op preventie en patiënten en cliënten doorverwijzen naar het preventief aanbod: <https://www.eerstelijnszone.be/gezond-leven-stimuleren-gent> (1500 bezoekers)

Gezond Leven Stimuleren in Gent

- [Wat doet Eerstelijnszone Gent](#)
- [Gezondheids- en welzijnsbevordering](#)
 - [Gezond Leven Stimuleren](#)
 - [Gezondheidsvaardigheden](#)
 - [Gezondheidsgidsen](#)
 - [Netwerk Gezondheidspromotie](#)
- [Doelgerichte zorg](#)
- [Toegankelijkheid](#)
- [Interprofessionele en intersectorale samenwerking en](#)

"Meer inzetten op preventie, levert een grote gezondheidswinst op.

Ben jij een **hulpverlener**? Ben je op zoek naar het **Gentse preventieaanbod**? Deze pagina zet je op weg. Per thema vind je achtergrondinformatie, het aanbod en interessante websites. Hier kan je meer lezen over [waarom preventie binnen de zorg zo belangrijk is](#)."

Gezonde voeding

[Lees meer](#)

Fysieke activiteit

[Lees meer](#)

Rookstopbegeleiding

[Lees meer](#)

Coördinatie project Bewegen op Verwijzing

BEWEGEN OP VERWIJZING

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

- > 7 BOV-coaches verdeeld over de Gentse wijken.
- > 928u BOV-coaching aan een 400-tal Gentenaars. 40% hiervan heeft verhoogde tegemoetkoming.

Toegankelijkheid van gezondheidszorg verhogen

Verhogen van toegankelijkheid gezondheidszorg /
Samen met gezondheidsgidsen drempels wegnemen naar zorg.

Inzet van vrijwillige gezondheidsgidsen

- > 46 mensen opgeleid tot gezondheidsgids (opleiding, intervisie, coaching): 35 nu actief
- > 140 aanvragen uit Gentse organisaties
- > Begeleiding van 130 personen/gezinnen met in totaal 830 contacten (45+, anderstalig, ...)

Mondzorg verbeteren

Verbeteren van mondzorg /
Screening van de tandjes van kinderen.

Generatie Gaatjesvrij: tandcontrole 2-4 jaar

- > Tandjes van 548 kinderen gescreend
- > Mondgezondheidstoestand kinderen 2-4 jaar gescreend bij K&G:
 - Gaaf: 75%
 - Tandplaque / beginnend tandbederf: 16%
 - Ernstig tandbederf: 9%
- > Opvolging bij tandbederf:
 - Afspraak gemaakt door ouder of hulpverlener: 28%
 - Afspraak gemaakt door hulpverlener: 13%
 - Geeft aan afspraak te maken: 24%
 - Heeft twijfels: 4%
 - Onbereikbaar/geen contactgegevens: 30%

> Mondhygiënisten in Ledeberg en Nieuw

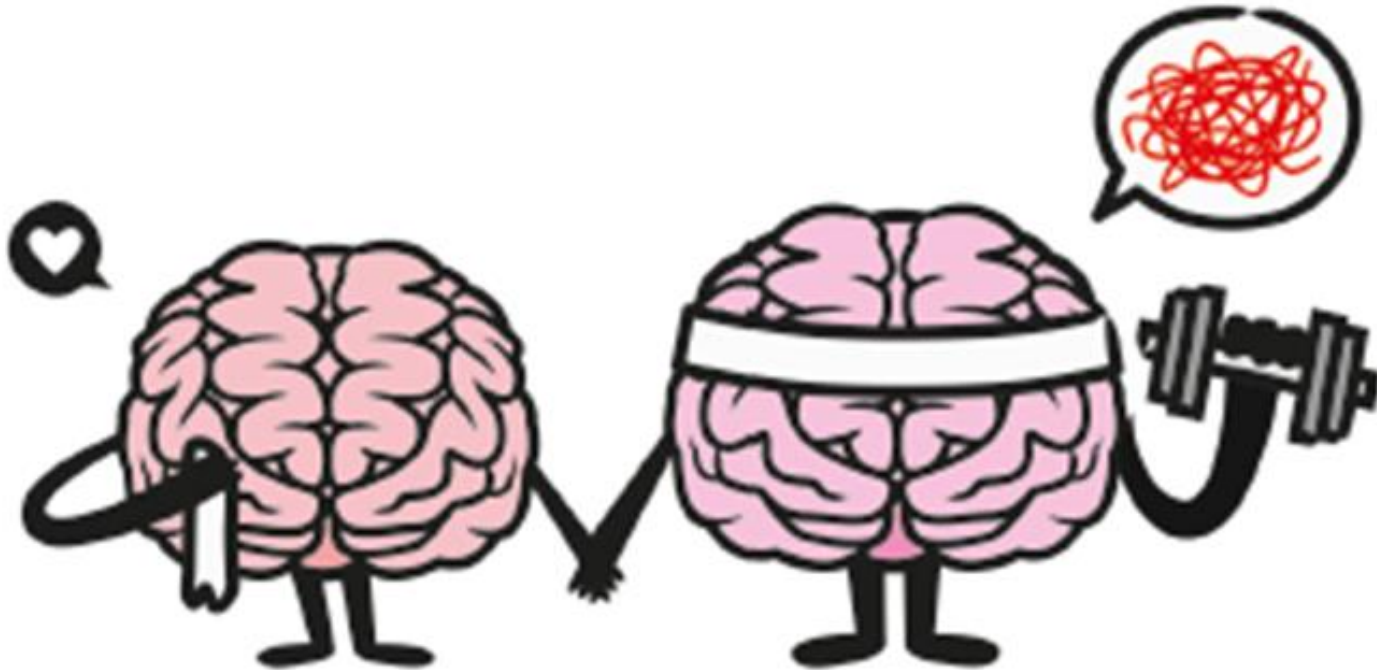
Inzet 2 VTE

> Mondzorg in woonzorgcentra

Screeningen in 2 woonzorgcentra en vormingen in 4 wzc.

Mentale veerkracht versterken

Versterken van de mentale gezondheid /
Wijkgerichte aanpak, groepssessies en aandacht voor jongeren

10-daagse van de veerkracht

- > Een 60-tal activiteiten ism 35 partners
- > Zeker 1250 Gentenaars namen deel aan opendeurdagen, lezingen en psycho-educatieve sessies.

Laagdrempelig psycho-educatief groepsaanbod

- > 6 reeksen psycho-educatief aanbod voor jongeren ism de Discovery Colleges.
- > 9 cursussen (oa rond eenzaamheid en angst) door **The Human Link** met bereik van +/- 70 Gentenaars
- > 22 cursussen, 5 workshops en 4 infosessies door de **HerstelAcademie Gent** met bereik van +/- 200 Gentenaars
- > **Mind Spring** cursussen voor asielzoekers, vluchtelingen en mensen met een migratieachtergrond (190 deelnemers)

Meer psychologen in de eerstelijns

- > Laagdrempelige hulp voor jongeren

- > 5 extra “relance”-psychologen : 2260 mensen kregen in 2022 een vorm van psychologische ondersteuning via de psychologische dienst van het OCMW of de **relancepsychologen**.
- > Ontsluiten aanbod **conventie eerstelijnspsychologische zorg** met aanzienlijke toename in het aanbod:
 - Kinderen en jongeren: per week 159 eerstelijnsessies en 130 sessies gespecialiseerde zorg.
 - Volwassenen: per week 341 eerstelijnsessies en 238 sessies gespecialiseerde zorg

Wijkgerichte aanpak van geestelijke gezondheid

- > Inzet van 4,5 wijkgerichte **mobiele werkers**
 - in Nieuw Gent, Rabot, Watersportbaan en Dampoort. 1 deeltijds in Binnenstad voor dak- en thuislozen.
 - Bij 53% werd een geslaagde brug gerealiseerd naar gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg.
Bij 43% werd ingezet op een betere inclusie van de cliënt in de buurt.
 - Bereik van 390 individuele cliënten in de 4 wijken

- > Inzet van 2 **wijknetwerkers** geestelijke gezondheid
 - in 4 wijken: Ledeberg, Bloemekenswijk, Sluizeken-Tolhuis-Ham en Muide-Meulestede-Afrikalaan
 - De wijknetwerkers ondersteunen hulpverleners in de wijk rond geestelijke gezondheid, organiseren psycho-educatief aanbod...

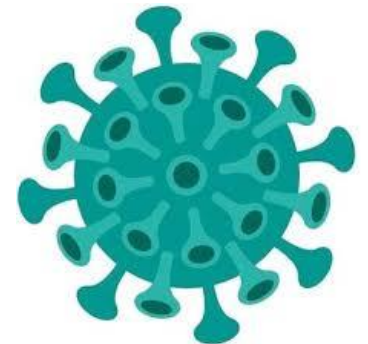
Gecoördineerde aanpak gezondheids crisissen

- > Coördinatie vaccinatiecampagne in Eerstelijnszone Gent.
 - Eerste prik voor 28% van de 5-11 jarigen
 - 1^e booster voor 64% van de Gentenaars
 - 2^e booster voor 38% van de Gentenaars en 76% van de 80-plussers
 - “Prik & Go” booster-vaccinaties op 14 verschillende locaties

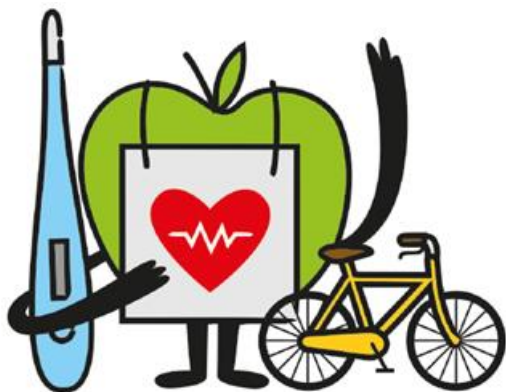
Aanpak Covid-19

- > Coördinatie aanpak Covid-19 oa via Covid-team: testcapaciteit, quarantainecoaching, ...
- > Nieuwe aanpak vaccinatie:
 - Sluiting vaccinatiecentrum Expo Gent en opstart kleinschalig vaccinatiepunt in de Huisartsenwachtpost UZ Gent
 - Inkanteling vaccinatie in de eerstelijns

Beleidsnota Gezondheid 2020-2025: 4 speerpunten

1

Gezondheidsvaardigheden versterken

2

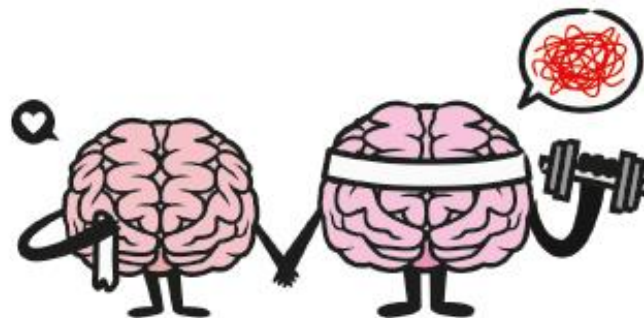
Toegankelijkheid van gezondheidszorg verhogen

3

Mondzorg verbeteren

4

Versterken van de mentale gezondheid

